

Чън Ан, Хан Уей, Чън Инхуа

СВЕТЛИНА ЗА ХИЛЯДИ СЕМЕЙСТВА

История на 100-годишната борба на КНР с бедствията

B&R Book Program Translated from the Chinese Simplified language edition

“为了万家灯火：中国共产党百年抗灾史”

© Zhejiang Science and Technology Publishing House.

© Издателство „Изток-Запад“, 2025

Всички права запазени. Нито една част от книгата не може да бъде размножавана или предавана по какъвто и да било начин без изричното съгласие на издателство „Изток-Запад“.

© Антоанета Великова, превод, 2025

ISBN 978-619-01-1693-6

Чън Ан, Хан Уей, Чън Инхуа

СВЕТЛИНА ЗА ХИЛЯДИ СЕМЕЙСТВА

*История на 100-годишната
борба на КНР с бедствията*

Превод от китайски
Антоанета Великова

Съдържание

Предговор	11
-----------------	----

Първа част КИТАЙСКИЯТ ДУХ СЕ КАЛЯВА, СПОЛЕТЯН ОТ БЕДСТВИЯ / 15

Глава 1

Запознаване с бедствията и катастрофите	17
1. Йерархичен ред на бедствията	18
2. Характеристики на природните бедствия	22
3. Анализ на причините за бедствията и катастрофите	30

Глава 2

Хронология на бедствията и катастрофите в Китай през изминалото столетие.....	33
1. Бедствия, сполетели хилядолетната цивилизация	34
2. Хронологичен ред на природните бедствия в страната	38
3. Разпределение на бедствията по местоположение в страната	42
4. Промени в разбирането на ККП за бедствията	44

Втора част ОДА ЗА ГЕРОИТЕ НА СТОЛЕТИЕТО, УЧАСТВАЛИ В БОРБАТА С БЕДСТВИЯТА / 49

ПЪРВИ ПЕРИОД

ПЕРИОД НА НОВАТА ДЕМОКРАТИЧНА РЕВОЛЮЦИЯ

Глава 3

Катастрофите върхлитат преди зазоряване: земетресение от северозапад плюс чума от североизток	53
1. Линията на разлома е с дължина 500 мили, черна вода блика от земята	54
2. Роднини и приятели се избягват, смехът между тях се превръща в ледено мълчание.....	57

Глава 4

Половината вълни са червени, а половината бушуват: сравнение между борбата с наводненията на националното правителство и това на пограничните райони	61
1. Само доброто управление на водите осигурява добро управление на страната и обезпечава сигурността й.....	62
2. Огромни наводнения на реките Яндзъ и Хуайхъ; който контролира наводненията, става известен по цял свят.....	66
3. Хората от граничните райони помагат на блокирания от приливните вълни район Шанси–Хъбей–Шандун–Хънан	72

Глава 5

Суша и скакалци: борба с глада и жаждата	78
1. Еднократно сушата се понася, но не е така с постоянното засушаване	80
2. Хората от района на Башу са пропищели от тежката суша	82
3. Тежката суша в Централните равнини причинява страдания на 30 милиона души	85
4. Мигриращите скакалци закриват небето, но масовата линия не се променя..	91

ВТОРИ ПЕРИОД

ПЕРИОД НА СОЦИАЛИСТИЧЕСКАТА
РЕВОЛЮЦИЯ И НА СТРОИТЕЛСТВОТО

Глава 6

Хуатю е безпомощен срещу паразитите: цялата история за победата над шистозомиазата	103
1. Дългата история на шистозомиазата в покосените от болести и глад села	104
2. Борба на живот и смърт с „бога на чумата“	106
3. Винаги мислете за необходимостта да се жертват за нуждите на нацията	109

Глава 7

Битката при майката река: истории за борбата срещу наводненията при реките Яндзъ и Хуанхъ.....	112
1. Дори и потопът не може да събуди хората от летаргията	113
2. Хуанхъ приижда от запад и се влива в Кунлун, бучи хиляди километри, за да докосне Драконовата порта	116

Глава 8

Непоносим глад: следват три години на трудности и наводнения на река Хайхъ	122
1. Годините са трудни, сушата на север продължава вече три години	123
2. Внезапни проливни дъждове и наводнения заливат Тиендзин и Хъбей.....	128

Глава 9

Скръб и съпричастност**след трусовете: любов в Синтай и Таншан..... 135**

1. Сърцето си спомня за страданията на Синтай, ушите чуват глада и студа..... 136
2. Болката на Таншан: един град, 240 000 души 141
3. Как ще се справим със земетресенията в бъдеще 147

Глава 10

Елегия за героите: борихме се заедно**във ветровете и вълните на Ниутиенян 152**

1. В Ниутиенян е пристигнал войник-студент..... 153
2. Морето се превръща в черничево поле, полето
се превръща в море, животът и смъртта висят на косъм..... 155
3. Като се съберем отново ще сме различни,
духовното наследство винаги ще бъде с нас 159

ТРЕТИ ПЕРИОД

НОВА ЕРА НА РЕФОРМИ, ОТВАРЯНЕ**И СОЦИАЛИСТИЧЕСКА МОДЕРНИЗАЦИЯ**

Глава 11

Лоялен избор за шест секунди:**в свлачището Лидзъ Ида звучат сирени..... 165**

1. Гръмотевиците се търкалят, пръст и вода се сипят от небето 166
2. Кално свлачище в Лидзъ Ида,
стотици хора са погребани в съня си в Ганлуо 169

Глава 12

Пожар през пролетта: земята на Голям Синан гори..... 172

1. Гората е необятна, димът е гъст, пламъците бушуват 173
2. Армията и хората се обединяват в борбата
с бедствието, нека видим кой ще победи 177
3. Пролетният бриз и дъждът отмиват
изгорената земя и пустошта придобива нов облик 183

Глава 13

Най-меките, но и най-жестоките**бедствия: наводнения и снеговалежи 187**

1. Проливните дъждове в Източен Китай
предизвикват внезапни наводнения 189
2. Вълните се надигат в далечината
и вятърът бучи, дигите на река Яндзъ преливат 191
3. Хиляди мили ледници в пустотата,
небето е мразовито и снежно в студената нощ..... 196

Глава 14

Дали идва от храната и горещината ли го убива: загадката на вируса ТОРС	204
1. Разбиване на броните в битките, многобройни невидими случаи на ТОРС	205
2. Трябва да бъдем насърчавани и да размишляваме върху това, което сме научили	207

Глава 15

Ако „Санмей“ достигне до Съчуан и Чунцин: тайфун и суша през 2006 г.	210
1. Наблюдение на урагана „Санмей“ в безкрайното море	211
2. Парещото слънце е като огън, оризът в Съчуан и Чунцин е полуизсъхнал и изгорял.....	217

Глава 16

Снежна война: ледени спомени от началото на 2008 г.	222
1. Когато минусовите температури, дъждът, снегът и ледът се срещнат с трафика на Пролетния фестивал	223
2. Цялостна програма за реагиране при извънредни ситуации, помощ при бедствия и мерки за възстановяване	225
3. Гражданска помощ за покриване на разходите, многобройни дарения от всички страни	230

Глава 17

Модел за реакция при извънредни ситуации: любов в Уънчуан	232
1. Гневът на хилядолетието в разломната зона Лунмъншан	233
2. Светкавично спасяване – гръбнакът на Китай	236
3. Възстановяване на новия Уънчуан ръка за ръка	239
4. Съзидателно разрушение.....	242

Глава 18

Промени в реакцията при бури и наводнения: яхване на ветровете и вълните през 2010 г.	245
1. Буреносни ветрове и проливни дъждове	246
2. Дъждът се лее като из ведро, срутване на прохода	248
3. Зелените планини и води са безмълвни, партията се бори с мига.....	251

Глава 19

Борба със свлачищата: чудо в Съчуан	255
1. Кошмарите идват през нощта в Джоуцю	256
2. Съчуанско чудо при спасяването от внезапните наводнения и свлачища на „13 август“	258

ЧЕТВЪРТИ ПЕРИОД

НОВА ЕРА НА СОЦИАЛИЗМА С КИТАЙСКА СПЕЦИФИКА

Глава 20

Тайфуните не могат да попречат**на партийното знаме да се развява 267**

1. „Рамасун“ ударя провинция Хайнан,
като и в най-тежко засегнатите райони смъртността е нулева..... 268
2. „Меранти“ удря Сямън по време на празника
Средата на есента, район Хайцан реагира навреме..... 271
3. „Лекима“ яростно изкачва склоновете на Уънлин;
мрежови мерки за превенция и спасяване защитават Тайджоу..... 275

Глава 21

Управлението на голяма държава е като**приготвянето на малко ястие: поглед към****прецизната реакция на Китай при епидемии..... 281**

1. Пътят на борбата срещу новия коронавирус е дълъг и труден..... 281
2. Сравнение и размисъл върху превенцията
и контрола на епидемиите по света и у нас..... 285
3. Международната общност гласува
вот на доверие, на китайските ваксини..... 287
4. Разковничето на тайната на ефективното
управление на епидемиите в Китай..... 290

ТРЕТА ЧАСТ

ПРАВИЛАТА И ИНОВАЦИИТЕ КАРАТ СТРАНАТА

ДА ПРОЦЪФТЯВА ВЪПРЕКИ ТРУДНОСТИТЕ / 297

Глава 22

Върховенство на закона и системата на управление:**един век система за помощ при бедствия 299**

1. Еволюцията на системата за управление на помощ при бедствия 300
2. Новите идеи задминават старите:
диверсификация на мерките за подпомагане при бедствия..... 303
3. Помощта не е приключила:
системи за възстановяване и реконструкция след бедствие..... 310

Глава 23

Кой друг освен мен: уникалното**предимство на ККП при устойчивост на бедствия..... 314**

1. Един век помощ при бедствия 315
2. От реакция при бедствия към смекчаване на последиците и превенция..... 319

Глава 24

История на управлението на даренията при бедствия.....	334
1. Дарения за оказване на помощ при бедствия и аварии 1921–1948 г.	334
2. Първо проучване на дарителството при бедствия 1949–1978	337
3. Дарителството за помощ при бедствия е в разгара си 1979–1988	339
4. Практическа реформа на дарителството при бедствия 1989–1999	341
5. Бум на дарителството при бедствия след 2000 г.	342

Глава 25

В страната цари спокойствие: управление	
на извънредни ситуации и превенция и контрол на риска	347
1. Помощ при бедствия в социалистическата	
система с китайски характеристики, основана от ККП.....	347
2. Промяна в мисленето за управление на извънредни ситуации	
въз основа на цялостната перспектива на националната сигурност.....	349
3. Нови идеи за превенция, контрол и управление	
на риска при извънредни ситуации	351
4. Науката и технологиите насърчават модернизацията на	
системата и възможностите за управление на извънредни ситуации	356

Приложение	360
-------------------------	------------

Приложение 1

Големи бедствия в страната през периода 1921–1948 г.	360
---	-----

Приложение 2

Въздействие на природните бедствия	
в страната през периода 1989–2020 г.	361

Послепис.....	363
----------------------	------------

Предговор

Това е тематично издание по случай стогодишнината от основаването на Китайската комунистическа партия (ККП). Тематичните издания стават все повече и повече неразделна част от основната книгоиздателска дейност в страната. Книгата е написана от научно-техническа гледна точка – важна област в развиващата се издателската индустрия. Базирана е на исторически събития, тъй като историческият аспект в науката и технологиите е основен модел за издаване на тематична литература.

При прегледа на целия ръкопис се вижда, че предисторията на избора и планирането на темата имат поне три аспекта.

На първо място, в борбата с бедствията и изкореняването на бедността се предприемат поредица от мерки, като всяка мярка има свой собствен акцент. На конференцията, посветена на стогодишнината от основаването на ККП, Генералният секретар Си Дзинпин тържествено заяви: „Ние постигнахме първата стогодишна цел, изградихме умерено проспериращо общество на китайска земя и решихме проблема с абсолютната бедност по исторически начин.“ Изразът „решихме проблема с абсолютната бедност“ тук включва великата история и постижения на партията при управлението на народа в борбата с бедствията. Дали без този исторически процес и постижения задачата за борба с бедността щеше да бъде изпълнена в срок? По-съществено е, че двете имат една и съща цел: изкореняването на бедността, а именно концепция, която е ориентирана и служи изцяло на хората. Борбата с бедствия също залага на добре известната в международната общност концепция, че „животът на хората е преди всичко“. Разбира се, разликата между двете е очевидна: бедствията и катастрофите често са внезапни и ожесточени; изискват концентрация на човешки, материални, финансови и много други ресурси. В сравнително ограничено пространство и в сравнително кратък период от време те изискват прилагане на поредица от мерки, за да се постигне намаляване или дори пълно премахване на загубите и щетите върху живота и имуществото на хората. Изкореняването на бедността, от друга страна, не се постига мигновено. Бедността се формира от натрупването на дългосрочни социално-икономически, исторически и културни причини. Целта е да се намали и направо изкорени бедността в по-голям

брой райони, които са постигнали известна степен на икономическа свобода в нов Китай, но които като цяло имат и известно разминаване със стандартите за изграждане на проспериращо общество. Именно тази разлика прави подготовката на настоящата книга особено важна и ценна.

На второ място, историята на борбата с бедствията е дълбоко повлияна от цялостната битка срещу новия коронавирус. Обхватът на новата епидемия е глобален. Това е важен фактор, който влияе и ускорява еволюцията на големите промени в света, които не са били наблюдавани от един век насам. Що се отнася до внезапното възникване на епидемията, то също има специфични особености, които противоречат на основния начин на човешко съществуване и развитие. Знаем, че Маркс подчертава социалната и комуникативна природа на човека, а именно тази епидемия от коронавирус принуждава хората да поддържат максимално разстояние един от друг в социалното общуване. От гледна точка на интензивността на развитието си нито една друга епидемия в миналото не е била толкова заразна и смъртоносна. Това е сериозна заплаха за безопасността на живота на хората, с каквато те не са се сблъскали от сто години. Това е безпрецедентно предизвикателство за Китайската комунистическа партия (ККП) и целия китайски народ. За щастие, Централният комитет (ЦК) на партията се придържа към принципа: „Хората и животът преди всичко.“ Той поема цялостния контрол, взема твърди решения и реагира на извънредните събития с извънредни действия. ЦК се възползва напълно от забележителните предимства на системата, мощната подкрепа на науката и технологиите и успешния опит, натрупан в стогодишната история на борба с бедствията, както и от безпрецедентния изблик на енергия от голямото възраждане на китайската нация. Безстрашието да се бориш и да побеждаваш доведе до големи стратегически постижения във борбата с коронавирусната епидемия и написа още една страница в историята. Героичният подвиг е най-добрата интерпретация на концепцията на ККП за управление в полза на хората. ККП има изключително силно ръководство и е най-надеждната опора на китайския народ при сътресения. Въз основа на настоящето и поглеждайки назад към вековната история на борба с бедствията, вълнуващите исторически събития показват, че в критичен момент колкото по-силен е гръбнакът на една държава, толкова повече тя може да събере своите сили, за да победи.

На трето място, борбата с бедствията и голямата цел за изграждане на модерна и силна държава и подмладяване на нацията са поредица от предложения с една и съща насоченост, но всяко има собствен фокус. Това се дължи на факта, че докладът на 19-ия национален конгрес на ККП ясно очертава графика и пътната карта за изграждане на модернизирана социалистическа власт: През следващите 15 години от 2020 г. до 2035 г., въз основа на цялостното изграждане на проспериращо общество, ще пристъпим към реализиране на социалистическа модернизация, а през следващите 15 години, от 2035 г. до средата на века, ще се борим за превръщането на страната в богата, силна, демократична, цивили-

зована, хармонична и красива модерна социалистическа сила. Реализирането на целта за модерна и мощна държава включва цялостен и интегриран набор от задачи, като борбата с бедствията е една от важните. За реализирането на целта се изисква съответстваща на нея система и капацитет за борба с бедствията. Тази система трябва основно да разбира законите, регулиращи възникването и развитието на големи бедствия, и да формира национален стратегически модел за превенция и помощ. Въз основа на изграждането на силна модерна социалистическа държава и осъществяването на китайската мечта за велико подмладяване на нацията е целесъобразно да се насърчи модернизирането на управленския капацитет и системата за управление, включително тази за борба с бедствията. Анализирайки от друга гледна точка, става ясно, че борбата с бедствия не допринася в положителна насока пряко за изграждането на ново богатство и производителност. По-скоро се гарантира, че силната материална основа и солидната национална сила, които са натрупани и продължават да се натрупват, няма да бъдат подкопани от предприемането на неефективни мерки.

Тази книга се фокусира върху историята на борбата с бедствията, която лесно се пренебрегва при изучаване на партийната история, а също така компенсира липсата на материали по темата в историческите изследвания. Книгата е разделена на три части. В първата част са описани последиците от бедствията през последното столетие и мерките за борба с бедствията, предприети от ККП, както и промените, настъпили в разбирането на бедствията в хода на спасителните операции. Във втората част в хронологичен ред са представени различни бедствия: наводнения, снежни бури, суши, тайфуни, земетресения, свлачища, селскостопански и горски вредители и болести, горски и пасищни пожари, пандемии и др. Също така са пресъздадени епични сцени от четирите периода, през които ККП ръководи народа в борбата с бедствията. Следващата част обобщава ръководната идеология, политиките и опита на ККП в справяне с бедствията, като се отразява постоянния напредък на партията в модернизирането на нейната система и способност за управление. В книгата са използвани както данни и факти, така и творчески похвати. Историческите методи на изследвания, в комбинация с методите за управление в извънредни ситуации, обективно и вярно отразяват фактите и мерките за борба с бедствията, използвайки политически, исторически и академичен способ.

Трудностите закаляват и мобилизират потенциала на хората за развитие. Раждането на ККП през юли 1921 г., в разгара на историческия избор на народа, е революционно събитие. Стогодишнината от основаването на партията и 70-те години управление в никакъв случай не са били гладки и безпроблемни. Много често именно в условията на опасна ситуация ККП е преодолявала препятствията и се е борила усилено в условията на постоянни предизвикателства и кризи. Стогодишната история на борба срещу бедствията е съпътствана и се развива успоредно със историята на израстване на партията: от малка към голяма, от слаба към силна и от претърпяла поражение – към постигнала победа.

Независимо дали става дума за периода на новата демократична революция, периода на социалистическата революция и строителството, новия период на реформи и отваряне и социалистическа модернизация, или специално за новата ера на социализъм с китайски характеристики партията никога не пропуска да се справи с необузданите наводнения и суши, опасните геоложки катаклизми и странните вирусни епидемии. Пътят на стогодишното пътуване е пълен с непредвидени рискове и предизвикателства. В момент на криза едно далновидно решение, една правилна преценка на ситуацията и една разумна заповед показват отговорността и устойчивостта на управляващата партия на една велика страна, осигуряват непобедима сила и дават насока за преодоляване на бедствията. В преломния исторически момент от минало към бъдеще от голямо практическо и историческо значение е да се погледне назад към стогодишната история на борба с бедствията и научно да се обобщи опитът на партията. По този начин пътят напред ще се освети със светлината на вярата и ще се обедини великата силата на борбата с изначалните намерения.

Като тематично издание, посветено на стогодишнината от основаването на ККП, книгата „Светлини за хиляди семейства: история на стогодишната борба с бедствията на Китайската комунистическа партия“ е първата книга, отразяваща помощта на партията при бедствия. Тя запълва празнината в публикациите по темата, като не само е неразделна част от историята за стогодишния юбилей на партията, но също разказва за непрекъснатите чудеса в борбата с трудностите. Благодарение на ценното и достоверно издание, читателят ще се запознае задълбочено с управленческия капацитет и организационни способности на партията при справяне със сложни ситуации и предизвикателства в областта на социалистическата политика, икономика и култура, както и устойчивостта на партията при бедствия. ККП е заслужила водеща сила в осъществяване на великата китайската мечта за възраждане. Смятаме, че публикуването на тази книга ще бъде полезен и справочен източник на информация за великата кауза на партията и народа в бъдещата борба и помощ при бедствия.

**Хао Джъншън, председател на
Китайското редакционно дружество
юни, 2021 г.**

ПЪРВА ЧАСТ

КИТАЙСКИЯТ ДУХ СЕ КАЛЯВА, СПОЛЕТЯН ОТ БЕДСТВИЯ

5000-годишната история на китайската цивилизация е сполетяна от бедствия и катаклизми. Мъчителният път, който ККП е извървяла в борбата с тях, е съпътстван с развитие и промяна в научните познания. Разбирането на характеристиките, причините за възникване, анализът на моделите на разпространение и създаването на научна система и механизъм за борба с бедствията показват най-искрената и дълбока любов на ККП към народа.

Глава 1

Запознаване с бедствията и катастрофите

Първия ден на десетия месец започна, Слънцето се затъмни – по-лоша поличба от това няма. По-рано имаше лунно затъмнение, сега има слънчево затъмнение. Жалко за обикновените хора, които ще бъдат в окаяно положение! Слънцето и Луната известяват зло, събитията се случват против нашата воля. Сега, когато несправедливостта управлява света, мъдрите хора не са на почит. Затъмнението на Луната предвещава зло, но това все още се смята за нормално. Затъмнението на Слънцето предвещава зло, нещастieto може да дойде против нашата воля! Светкавици проблясват, гръмотевици трещат; надига се безпокойство навред. Наводнението залива ридовете, скалите се търкалят по хълмовете. Хълмовете се превръщат в долини, долините стават хълмове. Тези, които държат властта, нищо ли не могат да направят?

Както се казва: в сърцето е волята, а в речта – поезията. След като прочетохме откъс от поемата „В началото на десетия месец“ от „Книгата на песните, малки песнопения“, можем наистина да видим, че докато хората наблюдават лунното затъмнение с голямо вълнение, неочаквано настъпва голямо земетресение и в един миг реката приижда, а планините се свличат.

Природните бедствия винаги са били страшна заплаха за развитието на човешкото общество и цивилизация. Те нанасят вреди на човечеството, но същевременно са двигател за обновяването на нашата цивилизация. Поезията като уникален литературен жанр, макар кратка и лаконична, записва ярките сцени на бедствието в дългото русло на историята и със силните си изразни средства ѝ придава чувства и смисъл. Най-обширно историята за борба с наводненията в древен Китай е отразена в следните, многократно рецитирани от хората, поетични произведения: „Книга за планините и моретата“ на Великия Ю, „Книга на историята“, „Книга на песните“, „Стихове на Чу“, „Менций“. Известното произведение „Призоваване на духове“ в „Книга на песните“ дори започва с това как „Духовете се завръщат в своя дом“ от чети-

рите посоки – изток, запад, север и юг, описвайки безпомощността на човечеството при такива неблагоприятни условия като плаващи пясъци, обилни снеговалежи и суша.

Известните майстори на перото също са обръщали внимание на безпощадността и жестокостта на природните бедствия. Поетът Ду Фу е написал стихотворение, наречено „Летни въздишки“:

През лятото слънцето изгрява от североизток, по обяд е точно над главата, изгарящо горещо. Слънцето пресушава земята, жегата е непоносима. Има ли начин да се избяга от знойния пек? Отдавна не е имало гръмотевици и дъжд, възможно ли е редът да е ненормален? Дори дъждовете не успяват да подхранят всичко, защото полетата са сухи и прашни. Всички птици и риби в езерата умряха поради сушата и екстремните горещини. Хората продължават да се изселват. Докъдето поглед стига, полетата са безплодни. Големи райони на север от Хуанхъ са се превърнали в леговища на бунтовници. Размириците напомнят за района Йоу и Дзи, къде е сега армията на династия Тан? Притеснен съм, не ям, не спя, неприятно ми е. Мисля си за миналото и въздишам, че през сегашната династия няма мъдри и добри управници.

В първата част на поемата се описва тежката суша „отдавна не е имало гръмотевици и дъжд“, а във втората част се разказва за войната и хаоса в „леговищата на бунтовниците“. Само с няколко шрихи природните бедствия и тези, причинени от човека, са описани толкова живо, че като ги четат сърцата на читателите натежават от мъка.

Извън поезията как трябва да се отнасяме към истинските природни бедствия, когато се изправим с тях лице в лице?

1. Йерархичен ред на бедствията

От древни времена в Китай има поговорка, че „на три години има глад, на шест – упадък, а на дванадесет – катастрофа“. „Докладът за оценка на глобалните природни бедствия за 2019 г.“, изготвен от Националния център за намаляване на бедствията и Института за изследване на информацията към Министерството на управлението на извънредните ситуации, показва, че през последното десетилетие загубите от природни бедствия в Китай като цяло са сравнително малки. Дори и така по честота на бедствията държавата се нарежда на второ място, а по преки икономически загуби – на трето място в света. Борбата с бедствията и катастрофите винаги е била една от важните задачи, с които са се сблъсквали управляващите през цялата история на страната.

По тази причина е необходимо да се започне с разглеждане на основните понятия за бедствия и катастрофи.

Едно и също понятие ли е бедствие и природно бедствие?

Дефиницията на „бедствие“ в „Съвременен китайски речник“ е следната: „Природни явления и човешко поведение, причиняващи в определен мащаб вреди на хора, животни и растения, както и на жизнената среда, такива като: суши, наводнения, градушки, земетресения, цунами, изригване на вулкани, нашествие на насекоми, войни, епидемии и т.н.“. Що се отнася до „природните бедствия“, в „Съвременен китайски речник“ те се определят като „бедствия, причинени от природни явления като вода, суша, болести, насекоми, птици, животни, вятър, градушка, слана, земетресения и др.“

Очевидно, ако се съди по тълкуването на двата термина, обхватът на „природното бедствие“ е по-малък, докато понятието за „бедствие“ е по-широко и включва не само щети, причинени от природни явления, но и щети, причинени от човешко поведение върху околната среда, животинските и растителните видове и др. „Природното бедствие“ е производно на понятието „бедствие“ и се включва в него.

Следва да се подчертае, че понятието „бедствие“ се използва в речника в широк смисъл.

Как да правим разлика между бедствия и катаклизми

Когато обсъждаме концепции като предотвратяване и намаляване на бедствия, управление на извънредни ситуации и др., откриваме, че различните държави имат различни определения за понятието „управление на извънредни ситуации“. На английски език се използва терминът „emergency management“, а на китайски терминът 应急管理 (Yìngjí guǎnlǐ). Всъщност ако разгледаме въпроса внимателно, в израза „управление на извънредни ситуации“ има някои граматични неточности. „Emergency“ би трябвало да съответства на съществително име, изразяващо ситуация, в която внезапно възниква извънредно събитие, докато на китайски в думата 应急 това, което наистина съответства на „emergency“, е само йероглифът 急, който е глагол, означаващ реагирам, справям се, обработвам и т.н. С други думи, самата дума 应急 вече покрива значението на „emergency management“ (управление на извънредни ситуации). Добавянето на 管理 (управление) е излишно.

В Южна Корея изразът „управление на извънредни ситуации“ не възприема обичайния подход за използване на голям брой английски и японски заемки, вместо това понятието е заимствано от китайския език 灾难管理, което се превежда директно „управление на катаклизми“. В стандартизираната академична система на Южна Корея няма изрази като „управление на катастрофи“ и „управление на извънредни ситуации“. Терминът „управление на катаклизми“ обикновено се използва в отговор на природни бедствия, аварии и войни.